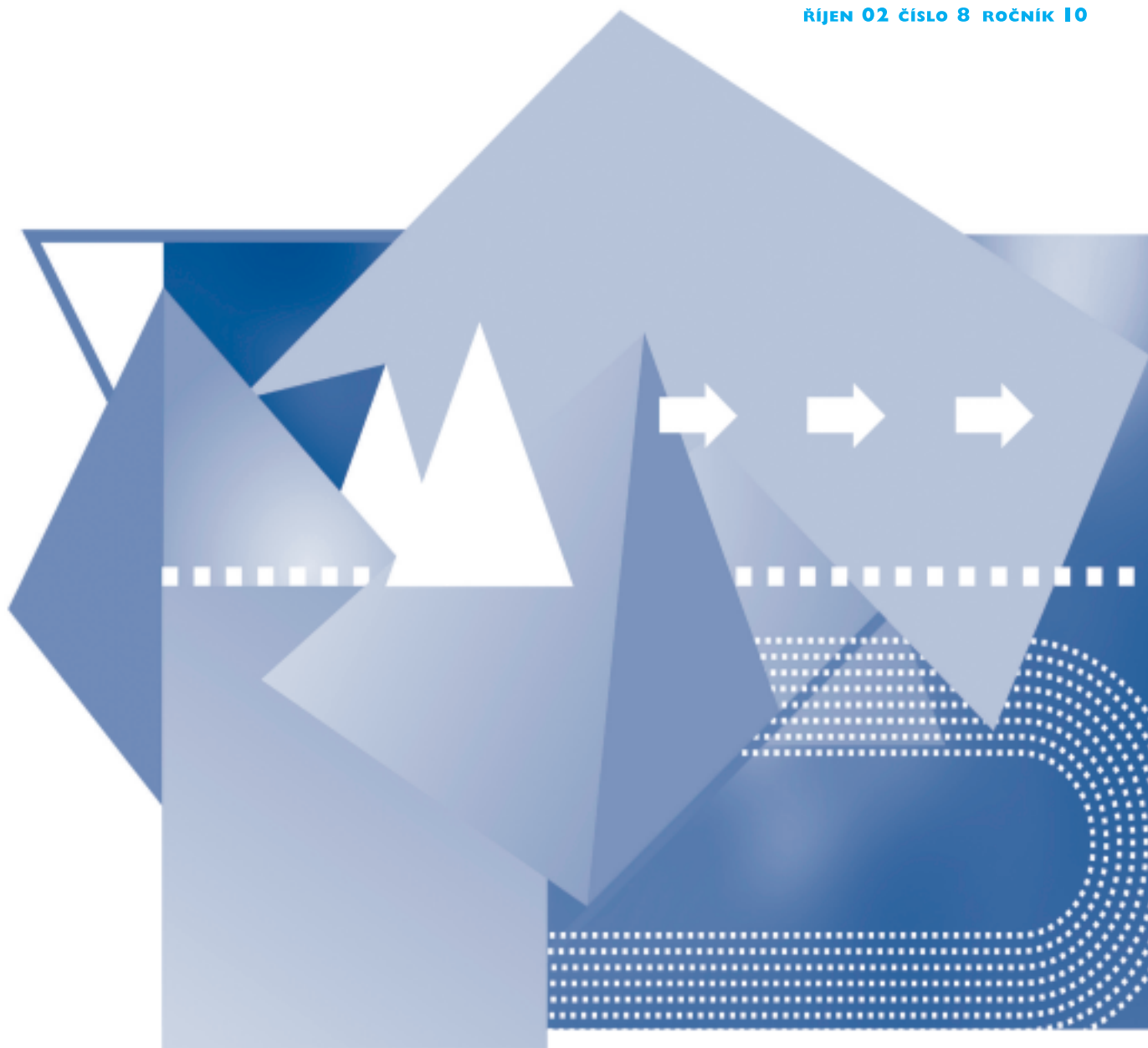

LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

ŘÍJEN 02 ČÍSLO 8 ROČNÍK 10

Vzácná návštěva na rektorátě OU (2) Nový objekt PŘF OU otevřen (4) Ptáme se děkanů... (5) Ze zasedání kolegia rektora (6) Pomoc, o níž bychom měli vědět (8) Tři hudební jubilea (10) GAUDEAMUS je latinsky RADUJME SE! (11)

VZÁCNÁ NÁVŠTĚVA NA REKTORÁTĚ OU

V pátek třináctého září navštívily Ostravskou univerzitu dvě významné delegace, polská a česká. Byly to delegace vpravdě vysoké úrovně: z polské strany maršálek Sejmu Polské republiky pan Longin Pastusiak v doprovodu tří polských senátorů, velvyslance Polské republiky v ČR pana Aleksandra Krawczyka a generálního konzula Polské republiky v Ostravě pana Andrzeje Kaczorowského, z české strany předseda Senátu České republiky pan Petr Pithart v doprovodu tří českých senátorů (pánů Topolánka, Matuška a Škrabiše) a velvyslance České republiky v Polsku pana Bedřicha Kopeckého.

Oba předsedové komor parlamentu jsou vysokoškolskými učiteli (profesor Longin Pastusiak je bývalý rektor Vysoké školy ekonomické ve Varšavě, docent Petr Pithart přednáší na Právnické fakultě Univerzity

Karlovy), proto bylo zcela přirozené, že jejich první kroky v Ostravě vedly na univerzitu. S velkou pozorností vyslechli oba vysocí státní představitelé - a spolu s nimi i jejich doprovod - informaci rektora OU doc. Pánka o tom, jak se univerzita rozvíjí od svého založení v roce 1991, a informaci představitelky katedry slavistiky doc. Mrhačové a doc. Raclavské o stavu, úspěších, ale i problémech ostravské polonistiky - jediného polonistického pracoviště v České republice, které studentům nabízí plnou škálu možností vysokoškolského vzdělání včetně doktorského studia. Oba představitelé byli požádáni o konkrétní pomoc při zajištění profesora polské literatury a polského lektora - rodilého mluvčího. (Ostravská polonistika z finančních důvodů nepřijímá jako jediné z polonistic-

kých pracovišť v České republice polského lektora a neplní tak, opět jako jediné polonistické pracoviště v ČR, Česko-polské kulturní dohody.) Oba vysocí státní představitelé pomoc přislíbili.

Petr Pithart, někdejší premiér české vlády (a také někdejší řádný člen Vědecké rady Filozofické fakulty OU), vzpomněl situaci roku 1991, kdy byly zakládány nové české univerzity: „Když se vláda rozhodla podpořit zakládání nových univerzit, řídila se polským příkladem - uváděli jsme, kolik nových univerzit v Polsku vzniklo, nikdy tam netrpkli centralismem.“

Věřím, že toto všestranně vydařené, myšlenkově bohaté a inspirující dopoledne přinese Ostravské univerzitě a její Filozofické fakultě užitek.

EVA MRHAČOVÁ

ZLEVA: L. PASTUSIAK A P. PÁNEK

Deset let Centra dalšího vzdělávání při PdF OU

Centrum dalšího vzdělávání Pedagogické fakulty Ostravské univerzity vzniklo ve studijním roce 1992/1993 jako Ústav celoživotního vzdělávání a rozvoje s účelovým zaměřením na další profesní, zejména učitelské vzdělávání. Zaznamenává permanentní rozvoj na bázi osobnosti a profesní kultivace v regionu severní Moravy.

Princip celoživotního vzdělávání patří k nejvýznamnějším principům současné české výchovně-vzdělávací soustavy. Tuto ideu rozvedl již Jan Amos Komenský ve svém díle Porada o nápravě věcí lidských, a to v oddílu Vševýchova. Vzdělání se má týkat celého života od kolébky až po hrob. Postupně se tak od 17. století přijala a vžila zásada, že vzdělávání nemá být jen přípravou pro život, ale má vést k prožívání života spolu s rozvojem emotivní stránky osobnosti.

Pojem celoživotní vzdělávání chápeme dnes jako celoživotní proces, který začíná předškolní výchovou a pokračuje základním školstvím. Na tento stupeň navazuje síť různorodých středních škol. Vysokým školstvím pak uvedena organizace institucionálně končí. Pokračuje vzdělávání dospělých, jež může mít různou podobu. Rok 1970 byl vyhlášen organizací OSN jako Mezinárodní rok výchovy a vzdělávání na Valném shromáždění UNESCO a koncept celoživotního vzdělávání byl pojat jako odpověď na řešení

globálních světových problémů, jako jsou negramotnost, bída, nezaměstnanost, bezdomovectví, hlad, prohlubování rozdílů mezi bohatými a chudými atd. Byl položen důraz na proces učení jako aktivitu jedince proto, že zkušenosti a znalosti nelze předat (nelze naučit někoho, kdo nechce), ale pouze zprostředkovat. Proto se celoživotní učení liší od vzdělávání školského i formálně, a to rozmanitostí požadavků, způsobem podněcování a motivace. Je zřejmé, že učení dospělých lze spojit s rozvojem profesionality, která bezprostředně souvisí se sebezpoznáním a sebeřízením. Učící se jedinec si stanovuje cíle, volí studijní materiál, hledá metody, ale i cesty k praktickému využití učení. Učitel (lektor, vzdělavatel) pak působí jako pod-

porující subjekt. Zdůrazňuje se tak význam vědomého učení, které je základem všech výchovných a vzdělávacích procesů. Otázka celoživotního vzdělávání je hlavní náplní Centra dalšího vzdělávání, a to už od r. 1992, kdy vzniklo, a má v našem regionu mimořádný ohlas. Velký zájem je o všechny nabízené studijní programy, jež jsou motivovány současnou vzdělávací politikou a trhem práce. Jedná se o tyto programy v rozsahu dvou až šesti semestrů: doplňující pedagogické studium pro učitele odborných předmětů, pro mistry odborné výchovy a odborného výcviku, pro vychovatele školských zařízení, specializační studium školského managementu, výchovného poradenství pro základní a střední školy, speciální pedagogiky pro mistry a vychovatele, kultury řeči a umění komunikace, vzdělávacích technologií pro učitele, dramatické výchovy pro absolventy vysokých škol učitelského směru, specializační jazykové vzdělání pro učitele 1. stupně - angličtina, rozšiřující studium speciální pedagogiky pro absolventy VŠ učitelského směru nebo jiné VŠ s doplňujícím pedagogickým studiem, školní tělesné výchovy pro 2. st. ZŠ, rodinné výchovy pro 2. st. ZŠ a rozšiřující jazykové vyučování učitelů 2. st. ZŠ - angličtina.

Už od vzniku ústavu byl o všechny tyto formy velký zájem, největší pak o doplňující

pedagogické studium, kam se přihlásilo v letech 1992-2002 3657 uchazečů; pak následuje specializační studium s 1936 zájemci, dále rozšiřující studium s 550 zájemci a jiné druhy s 597 uchazeči. Centrum se zaměřuje na konzultační a seminární organizační formy výuky; každý studijní obor vychází z promyšleného pojetí, má své učební plány a osnovy. Studenti dostávají pomocné texty, které si CDV samo vydává. V Edici mimořádných forem studia bylo vydáno 46 publikací (miniskript a sylabů) v rozsahu 40-70 stran. Dále vyšlo 6 sborníků z konferencí, které se obvykle konají v září a kterými Centrum vstupuje do již tradičních Týdnů vzdělávání dospělých, jež celostátně organizuje Asociace institucí vzdělávání dospělých. Na těchto konferencích se setkávají zástupci vysokých škol a praxe, tj. pracovníci školské správy, České školní inspekce, ředitelé škol a učitelé; Centrum zve i pracovníky Úřadů práce a vzdělávacích firem. Na dosavadních 7 konferencích se sešlo okolo 900 účastníků, kteří se podíleli svými příspěvky a účastí na pojednávání těchto témat:

Problém transformace české výchovně vzdělávací soustavy (1994)
 Problémy výchovy a vzdělávání v českém učňovském školství (1995)
 Otázky řízení výchovy a vzdělávání z hlediska školské správy a samosprávy (1996)
 Vnitřní řízení školy (1997)
 Partnerství rodiny a školy (1998)
 Výchovné problémy společnosti a školy (1999)
 Další profesní vzdělávání a naplňování Národního programu rozvoje vzdělávání v ČR (2002). Tento poslední seminář, konaný 19. září t.r., se uskutečnil u příležitosti 10. výročí Centra a konal se pod záštitou zástupkyně hejtmána Krajského úřadu Moravskoslezského kraje PhDr. Jaroslavy Wenigerové, rektora OU doc. Ing. Petra Pánka a děkana Pedagogické fakulty OU doc. PhDr. Zbyňka Janáčka.

Všechny tyto aktivity Centra by nebyly možné bez širokého okruhu spolupracovníků a lektorů. Za dobu působení se rozrostl na 93 vyučujících, interních i externích pracovníků OU, ale i představitelů z pedagogické praxe, školské správy, juristiky a medicíny. Po ce-

lou dobu s Centrem spolupracují doc. dr. M. Kurelová, CSc., doc. dr. Julius Sekera, CSc., dr. Jaroslav Hruběš, CSc., doc. dr. Kateřina Malachová, CSc., dr. Jan Kantorek, CSc., Ing. Arnošt Borovec, dr. Petr Franiok, Ph.D., dr. Ivan Pavlas, dr. Zora Kozelská, dr. Evelina Krejčová, dr. Bohumil Vašina, dr. Hana Sekerová a další.

Mimořádnou pozornost věnuje naše Centrum otázkám školského managementu. Řízení výchovy a vzdělání, řízení školství, to je oblast specifická jak svými záměry a cíli, tak svým obsahem i procesem, podmínkami a prostředky. Institucionální cíle souvisejí s kvalitou i kvantitou vědomostí, dovedností, návyků, ale i sociálního učení jako procesu, který ovlivňuje postoje a hodnotovou orientaci. To jsou východiska pro naše pojetí přípravy řídicích pracovníků ve školství. Pamatujeme na ředitele, zástupce ředitelů škol, vedoucí mistry odborné výchovy, vedoucí vychovatele, ale i na pracovníky školské správy. Bylo by zjednodušené tvrdit, že hledání pojetí přípravy řídicích subjektů ve školství je zatíženo přílišným pedagogizováním nebo akcentací pedagogicko-psychologické způsobilosti, a zdůrazňovat obecné manažerské přístupy související s otázkami ekonomickými, personálními a organizačními. Připomeňme, že tradice české školy počítá s tím, že řídicí pracovníci ve školství znají velmi dobře školu jako specifickou výchovně-vzdělávací instituci, že prošli učitelským vzděláním, mají příslušnou praxi. Kde více než ve školství platí potřeba promyšlené interakce mezi subjekty výchovy, ale i empatie a určité míry alternativy? Vedení lidí je třeba chápat jako permanentní sociální a socializační proces se zdůrazněním etapy poznávací, rozhodovací, usměrňovací a etapy zpětné vazby. Naše pojetí přípravy řídicích pracovníků zmíněné etapy respektuje a přibližuje se tak i očekáváním ze strany posluchačů, kteří na Ostravské univerzitě školský management studovali a studují.

Naše pojetí je zpracováno zejména pro budoucí ředitele a zástupce působící v základním školství. Zdůrazňujeme předpoklad, aby každý, kdo chce být ředitelem školy, prošel alespoň tří- až pětiletým učitelským působením. Proto také nejsme zastánci příliš dlouhého studia školského managementu. Volili jsme rozsah 200-220 hodin, které byly soustředěny do tří semestrů se závěrečnou zkouškou, jež má formu obhajoby závěrečné práce. Pojetí školského managementu je modulové (modul řízení výchovy a vzdělání, modul právních předpisů a personálního řízení, modul ekonomiky

vzdělávání, modul pedagogické inovace a psychologie pro řídicí pracovníky).

V budoucnu předpokládáme kvalitativní rozvoj všech současných druhů a typů dalšího profesního i neučitelského vzdělávání. V této souvislosti bychom chtěli podtrhnout, že další vzdělávání pedagogických pracovníků bude na vysokých školách úspěšné tehdy, budou-li vyučující a lektori dokonale a do hloubky obeznámeni s potřebami současné školy a výchovné praxe. Proto je nezbytné úzce spolupracovat se školskou správou, s Českou školní inspekcí, s pracovními úřady, se zástupci učitelstva a škol všech druhů působících v rámci české školské výchovně-vzdělávací soustavy. Spolupráce nesmí opomenout ani školy církevní a soukromé.

Již zmíněný sjednocující Národní program rozvoje vzdělávání předpokládá rozvoj vzdělávání dospělých. Akcentuje vzdělávání profesní, rekvalifikační, zájmové a občanské. Soudíme, že právě v těchto intencích již od studijního roku 1992/93 úspěšně pracujeme. V současné době je statut a organizační řád Centra dalšího vzdělávání PdF OU doplněn o možnosti, jež vyplývají z inovací § 60 Zákona č. 111/1998 a týkají se studia v rámci akreditovaných studijních programů. Lze říci, že o nabídky je mezi učiteli, vychovateli, mistry odborné výchovy a dalšími profesními pracovníky stále zájem, a to i za situace, kdy se vyžaduje ekonomický vstup samotných uchazečů. Škoda, že otázky související s dalším vzděláváním nejsou důsledně řešeny ze strany MŠMT a že do dnešního dne není solidní program dalšího vzdělávání pedagogů legislativně ošetřen. Přispělo by to k řešení klesající prestiže učitelské profese - zlepšení této kvality souvisí se vzdělávací a školskou politikou státu, se sebehodnocením učitelů a zvýšením profesionality zejména v oblasti pedagogicko-psychologické.

Závěrem připomeňme, že poslední konferenci pozdravil svým dopisem náměstek ministryně školství dr. Jaroslav Müllner a že Centrum obdrželo od vedení naší univerzity pamětní list jako projev uznání a přízně. V jeho záhlaví čteme slova: Dobře činí, kdo slouží spíše společnému než vlastnímu prospěchu.

JOSEF MRHAČ, MILENA FRYDRYCHOVÁ

PŘF OU MÁ NOVÝ OBJEKT

V úterý 16. září 2002 proběhlo ve Slezské Ostravě slavnostní otevření nové budovy Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity za přítomnosti hejtmána Moravskoslezského kraje ing. Evžena Tošenovského a řady osobností města i regionu. FOTO: EDMUND KIJONKA

Studovna zahajuje provoz

V nové budově Přírodovědecké fakulty OU byl současně zahájen provoz studovny fakulty. Fond, který je v současné době uložen v této studovně, byl během jarních měsíců tohoto roku vyčleněn ze stávající studovny fakulty na ul. 30. dubna a doplněn z centrálních skladů univerzitní knihovny. Obsahuje zhruba 1500 svazků monografií a skript a asi 120 titulů časopisů, vydaných v letech 2001 a 2002 a získaných nákupem či výměnou literatury s jinými zahraničními nebo tuzem-

skými institucemi. Tematicky jsou v něm zastoupeny studijní obory vyučované na katedře sociální a regionální geografie, katedře fyzické geografie a geokologie a také na katedře biologie a ekologie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity. Ve spolupráci se zmíněnými katedrami bude fond dále profilován a doplňován.

V prostorné místnosti studovny, umožňující volný přístup k fondům, je umístěno mj. šest pracovních stolů vybavených prozatím třemi uživatelskými počítači, k dispozici je také kopírka a v kanceláři studovny tiskárna. Studijní místa jsou co do velikosti plochy přizpůsobena práci s velkými mapami či atlasy. Díky vstřícnému přístupu vyučujících z katedry sociální geografie jsou velké světlé stěny studovny přiměřeně vyzdobeny.

Studovna slouží všem zaregistrovaným uživatelům knihovnických a informačních služeb univerzitní knihovny, především vědeckým a pedagogickým pracovníkům a studentům univerzity, ale také učitelům všech stupňů škol, studentům středních a vysokých škol i ostatní veřejnosti. Studovna zatím nabízí své služby v jednosměnném provozu takto:

Pondělí	8,30 - 12,00	13,00 - 17,00
Úterý	zavřeno	13,00 - 17,00
Středa	8,30 - 12,00	13,00 - 17,00
Čtvrtek	8,30 - 12,00	13,00 - 17,00
Pátek	8,30 - 12,00	zavřeno

VLADIMÍRA NEUVIRTOVÁ

ZLEVA: P. PÁNEK A E. TOŠENOVSKÝ

Ministr Zdeněk Škromach přednášel na OU

V pondělí 30. září 2002 navštívil Ostravu ministr práce a sociálních věcí ing. Zdeněk Škromach. Přijal pozvání děkana doc. MUDr. Jaroslava Horáčka, CSc., a zavítal mezi studenty Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity.

Ve zcela zaplněné posluchárně fakulty si ministrovu přednášku na téma „Snižování nezaměstnanosti v Moravskoslezském regionu“ velmi pozorně vyslechli zejména studenti a pedagogové katedry sociální práce. Ing. Zdeněk Škromach se zaměřil na nezaměstnanost v regionu, podporu vzniku pracovních míst, prohloubení souladu přípravy pracovní síly s potřebami trhu práce, zvýšení geografické a profesní mobility, odstranění všech forem diskriminace na trhu práce a vytvoření programových a organizačních předpokladů ve vazbě na Evropskou unii.

V následné velmi živé diskusi byly objasněny všechny dotazy, které se týkaly převážně aktivní politiky zaměstnanosti.

- JV -

Ptáme se děkanů...

S jakými novinkami vstupuje vaše fakulta do nového akademického roku?

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček,
děkan Pedagogické fakulty OU

Akademický rok 2002/2003 je pro Pedagogickou fakultu Ostravské univerzity důležitý hned z několika důvodů. Fakultě se podařilo naplnit duch Boloňské deklarace a rozšířit nabídku bakalářských studijních programů o dva nové obory - Informační technologie ve vzdělávání a Učitelství pro mateřské školy. Oborem prvním vycházíme vstříc požadavkům základních škol na nepedagogické pracovníky, kteří by spravovali počítačové sítě a byli garanti ICT na školách. Oborem Učitelství pro mateřské školy vstupuje fakulta na půdu preprimární pedagogiky. Naplnuje tak myšlenku Bílé knihy, totiž aby učitelky MŠ získaly vysokoškolské vzdělání.

Přestože v obou studijních oborech bylo vypsáno dodatečné přijímací řízení a informace o něm byla šířena až v letních měsících r. 2002 (rozhodnutí o udělení akreditace Pedagogické fakultě OU bylo sděleno v době, kdy řádné přijímací řízení již probíhalo), zájem byl značný a byl potvrzením správnosti tohoto kroku. Poděkování patří doc. RNDr. Janě Kapounové, CSc., vedoucí katedry informačních a komunikačních technologií, za přípravu oboru Informační technologie ve vzdělávání a doc. PhDr. Haně Lukášové, CSc., vedoucí katedry pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání, za přípravu oboru Učitelství pro mateřské školy.

Pedagogická fakulta zastavila neotevřením 1. ročníku kombinace výtvarná výchova - výtvarná tvorba v rámci studijního programu Učitelství pro SŠ další rozvoj této pro fakultu ekonomicky náročné kombinace. Znamená to, že na katedře výtvarné tvorby dokončí studium stávající studenti 2.-5. ročníku studia. Katedra výtvarné tvorby obdržela akre-

ditaci jednooborového studijního programu Výtvarná umění, čímž se rozšiřuje nabídka Ostravské univerzity o další umělecký studijní program vedle již stávajícího studijního programu Hudební umění. Katedra výtvarné tvorby tak bude zajišťovat pro Institut pro umělecká studia výuku posluchačů 1. ročníku studijního programu Výtvarná umění, obor grafika, malba, sochařství, animovaná tvorba a obor intermediální. Studium je magisterské, dělené na tříleté bakalářské a dvouleté magisterské studium.

Za významný moment v životě fakulty považují skutečnost, že doposud víceméně jednosměrná spolupráce se zahraničními univerzitami v rámci programu Socrates-Erasmus se rozvíjí ve prospěch reciprocity. Na Pedagogické fakultě stráví zimní semestr posluchačky 3. ročníku oboru preprimární pedagogiky z partnerské vysoké školy s pedagogickým zaměřením KATHO z Belgie. Nadále se zvyšuje počet našich posluchačů, kteří stráví část studia v zahraničí.

V oblasti mezinárodní spolupráce za zásadní událost považují oficiální zahájení činnosti Mezinárodního ústavu humanitních studií, jenž je výsledkem příhraniční spolupráce mezi Univerzitou Šlaskem s detašovaným pracovištěm v Cieszyń, a Pedagogickou fakultou Ostravské univerzity. Ředitelkou a garantkou projektu se stala s platností od 1. 9. 2002 PhDr. Diana Svobodová, Ph.D., proděkanka pro VaV a zahraniční vztahy. Na činnosti Mezinárodního ústavu humanitních studií se na české straně budou v první fázi podílet pracoviště kateder občanské výchovy, pedagogiky a informačních a komunikačních technologií.

Nový semestr zahájila fakulta v budově B, na Českobratrské ulici, s rekonstruovanými

prostorami 3. NP. Naplnila se tak II. etapa plánované opravy interiéru této stavebně nevhodnější budovy Ostravské univerzity. V rámci této II. etapy byla opravena levá část chodbového prostoru, jenž byl vybaven výstavním mobiliářem a světelným parkem. Tím získává Pedagogická fakulta a Ostravská univerzita hodnotný prezentační prostor, jenž může svou variabilitou dostatečně naplnit potřeby kmenové katedry výtvarné výchovy, v jejichž prostorách se tato výstavní síň nachází, ale i prezentační potřeby jiných pracovišť Ostravské univerzity.

Poděkování za náročnou a obtížnou rekonstrukci v památkově chráněné budově patří PhDr. Ondřeji Vorlovi, vedoucímu katedry výtvarné výchovy, a ing. Zdeňku Vůjtkovi. III. etapa, jež je plánována na 2. pol. roku 2003, by pak měla dokončit celkovou estetizaci chodbových prostor a dořešit vstupní vestibul budovy B. Vytvoří se tak jednotný celek, jehož „koruna“ byla osazena v I. etapě rekonstrukcí auly.

Za důležitý okamžik směřující do budoucna fakulty bylo pak bezesporu uzavření předprojektové přípravy objektu Mlýnská 5. Tato budova po rekonstrukci, jejíž předpokládané zahájení bude v r. 2004, poskytne Pedagogické fakultě a Filozofické fakultě moderní výukové prostory a zároveň se stane domovem některých kateder Pedagogické fakulty, které opustí v souladu s rozvojem Filozofické fakulty prostory budovy E na ul. Čs. legií. Parter zmíněného objektu by se vybudováním komunikačního a poradenského centra Ostravské univerzity, prodejnou knih a studijních textů a internetovou kavárnou měl stát jakousi výkladní skříň Ostravské univerzity. Zároveň se budova stane útočištěm děkanátu Pedagogické fakulty.

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.,
děkan Přírodovědecké fakulty OU

Nevím, jestli mohu mluvit o novinkách v pravém slova smyslu. Naše fakulta, stejně jako ostatní přírodovědecké fakulty v ČR, právě prochází tzv. 5. etapou akreditací. Na jejím výsledku závisí, jaké nové studijní programy nebo obory nabídneme od akademického roku 2003/2004.

Fakulta předkládala k prodloužení akreditace všechny současné studijní programy a obory, s výjimkou studijního programu Demografie, studijní obor Regionální rozvoj a správa, který již nebudeme dále nabízet. Ve studijním programu Aplikovaná fyzika jsme požádali o nový obor (Měření a počítačová prezentace dat). Ve studijním programu Informatika jsme požádali o rozšíření akreditace oboru Aplikovaná informatika o kombinovanou formu výuky. Tento obor byl také jako jediný na naší fakultě již před touto fází akreditací realizován jak v prezenční, tak i v kombinované formě výuky.

K nové akreditaci jsme předkládali všechny stávající studijní programy, resp. studijní obory, ovšem již členěné na bakalářský a magisterský stupeň, jak to doporučila Boloňská výzva. Ale i zde jsme předkládali některé „novinky“. Především ve studijním programu Chemie usilujeme o akreditaci magisterského studijního oboru Fyzikální chemie povrchu pevných látek, ve studijním programu Aplikovaná fyzika usilujeme o akreditaci magisterského studijního oboru Biofyzika. Ve studijním programu Informatika jsme nově předložili žádost o akreditaci magisterského studijního oboru Informační systémy a oboru Matematická informatika (alternativně ve dvou- a tříletém studiu). Ve studijním programu Geografie jsme požádali o akreditaci studijního oboru Kartografie a geoinformatika v bakalářském i magisterském stupni.

Určité změny, chcete-li novinky, mohou nastat v současném studijním programu Učitelství. Zde jsme jednak požádali o prodlou-

žení akreditace ve studijních oborech Učitelství pro ZŠ a Učitelství pro SŠ v té podobě, jak ji známe dnes, navíc jsme požádali o rozšíření akreditace studijních programů Aplikovaná matematika, Geografie a Informatika o studijní obory Učitelství pro SŠ. Tím bychom se dostali na srovnatelnou úroveň s ostatními přírodovědeckými fakultami v ČR a navíc by nám to přineslo zvýšení koeficientu náročnosti výuky. U ostatních programů toto zatím nebylo možné, protože dosud neměly akreditované magisterské studijní programy, které jsou pro to předpokladem.

Beze změny zůstává studijní obor Učitelství pro ZŠ (v rámci studijního programu Učitelství) jako čtyřleté (nedělené) magisterské studium a Učitelství pro SŠ jako pětileté (nedělené) magisterské studium. Ostatní přírodovědecké fakulty v ČR přešly i u studia učitelství pro SŠ na „boloňský model“ 3 + 2 (bakalářský + magisterský stupeň) - je pravděpodobné, že se k tomuto

trendu v příštích letech také připojíme, snad i celouniverzitně.

Dvě novinky na naší fakultě však přece jen v novém akademickém roce 2002/2003 máme. Tou první je nová budova na Chittussiho ulici 10 ve Slezské Ostravě, která je součástí rekonstrukce a dostavby areálu Hladnov. V této první etapě zde našly své „útočiště“ katedra fyzické geografie a geoekologie

**Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.,
děkan Zdravotně sociální fakulty OU**

Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity vstupuje do nového akademického roku s celkovým počtem 670 studentů. Velice nás potěšil vysoký počet 977 studentů, kteří se dostavili k přijímacím zkouškám, což činí 83,9 % z celkového počtu podaných přihlášek ke studiu. Zápis do I. roku studia absolvovalo 268 studentů. Do nového akademického roku vstupuje fakulta s nově akreditovanými obory Ochrana veřejného zdraví, Všeobecná sestra a Porodní asistentka a dále s reakreditovanými obory Rehabilitace a fyzioterapie, Zdravotnické vyšetřovací metody a Zdravotnický management - ošetrovatelská péče.

a podstatná část katedry biologie a ekologie. Po realizaci 2. a 3. etapy výstavby zde bude opravdu moderní centrum biologických a geografických oborů (jeho součástí je také katedra sociální geografie a regionálního rozvoje sídlící ve starém objektu).

Druhou novinkou je zahájení nově akreditovaného doktorského studia ve studijním programu Geografie, studijní obor Environ-

Dále získala ZSF OU Statut zdravotnického pracovníka pro obor Zdravotnické vyšetřovací metody. V měsíci říjnu budou reakreditovány obory Sociální práce se zdravotnickým profilem a Sociálně zdravotní a geriatrická péče.

Nadále bude pokračovat spolupráce v programu SOCRATES celkem s 19 zahraničními partnery - univerzitami nebo vyššími odbornými školami (5 univerzit ve Velké Británii, 1 univerzita ve Španělsku, 1 univerzita ve Finsku, 1 univerzita v Holandsku, 1 univerzita v Portugalsku, 1 univerzita v Irsku, 1 univerzita v Itálii, 2 instituce v Rakousku, 3 instituce v Německu ad.). V tomto akademickém roce je plánováno 17

mentální geografie. Obě geografické katedry jsou tak po katedře matematiky druhým pracovištěm fakulty, které realizuje doktorské studium.

Nezbývá než popřát všem studentům i učitelům Přírodovědecké fakulty OU do nového akademického roku i do let dalších pevné zdraví, dobré výsledky i chuť do dobré reprezentace fakulty i naší alma mater.

učitelských a 25 studentských výjezdů na výše uvedené partnerské zahraniční školy.

V rámci vědecko-výzkumné činnosti se podílí ZSF OU na 6 výzkumných projektech v rámci CEP (z toho 1 v rámci pětiletého rámcového programu a 1 mezinárodní projekt COST), dále je řešen projekt IGA MZ a 11 rozvojových projektů.

Vedení fakulty ve spolupráci s univerzitou vede jednání s cílem rozšířit své prostory v areálu Zábřeh o další objekty pro nově zřizovaná pracoviště.

Odpověď děkanky Filozofické fakulty doc. PhDr. Zdeňky Kalnické, Csc. zveřejníme v příštím čísle Listů OU.

- JV -

Adash pro postižené povodněmi

Letošní katastrofální záplavy, které postihly téměř polovinu naší republiky, vyvolaly následně vlnu nejrůznějších benefičních akcí. Také dnes již pro mnohé známý divčí pěvecký soubor Adash, jehož členky zpívají židovské písně pod vedením doc. Tomáše Novotného, svým koncertem 23. září v budově Církve bratrské v Mariánských Horách podpořil kampaň pro postižené touto přírodní pohromou. Diváci, kteří zaplnili hlediště do posledního místa, měli možnost zhlédnout výstavu fotografií ze zaplavených oblastí a děsivé filmové záběry přímo z postižených míst, vyslechli ukázky několika tragických lidských osudů, jimž se do cesty postavila velká voda.

Vystoupení pěveckého sboru bylo jako vždy jedinečným zážitkem, převážnou většinu písní mohli posluchači vyslechnout v premiéře. Zároveň bylo v závěru koncertu „obřezáno“ nové CD Adashe (vychází jako příloha časopisu Nový Prostor ve spolupráci s tímto nakladatelstvím), tvořené výběrem nejlepších skladeb ze dvou dosud vydaných desek. Najdete na něm ale taky skladby nové, dosud nevydané, které budou tvořit náplň novinkového CD, jehož uvedení se chystá ještě do konce letošního roku.

Úspěch celé akce jen potvrzuje částka 33 tisíc korun, kterou se podařilo vybrat a která bude dobročinnou nadací Adra doručena do míst postižených povodněmi, kde je dnes peněz skutečně potřeba.

MARKÉTA RADOVÁ

FOTO: KAREL LEDNICKÝ

Ze zasedání Kolegia rektora

V pondělí 7. října 2002 zasedalo Kolegium rektora, které mimo jiné projednalo:

- Harmonogram přípravy hodnocení výuky a učitelů studenty, který předložila prorektorka H. Srpová. Taková hodnocení jsou standardní součástí autoevaluačních postupů používaných v zemích EU i na některých českých univerzitách. Určité zkušenosti s tím má již naše Přírodovědecká fakulta.
- Zabývalo se výsledky přijímacího řízení, které prokázalo přetrvávající zájem o studium na naší univerzitě. K zápisu do prvního ročníku studia se dostavilo 1951 studentů. V souladu s aktualizací Dlouhodobého záměru pro rok 2002 se podařilo navýšit počty studentů v bakalářských oborech. V porovnání s loňským rokem se zapsalo do prvního ročníku o 25% více adeptů bakalářského studia. Do doktorského studia nastoupilo 35 nových studentů.

- Rektor informoval o postupu v zakládání podnikatelského subjektu Servis Ostravské univerzity, s.r.o.
- KR projednalo účast Ostravské univerzity jako spoluorganizátora příštích Českých akademických dnů, které by se měly konat v květnu příštího roku v Ostravě.
- Zabývalo se otázkou zpracování generelu rozvoje Ostravské univerzity. Po diskusi doporučilo rektorovi, aby vyhlásil výběrové řízení a zadal jeho zpracování externí firmě. Zpracováním zadání byl pověřen prorektor J. Močkoř.
- Příznivou zprávou je získání budovy na Mlýnské ulici, za kterou naše univerzita zaplatí městu symbolickou 1 Kč. Po rekonstrukci bude tato budova sloužit především Pedagogické fakultě.

- Z oblasti informačních technologií byl projednán harmonogram implementace elektronické podpory pro akreditační řízení AKROS a provedena kontrola postupu transformace www stránek univerzity, která by měla přispět ke zvýšení jejich standardu i uživatelského komfortu.
- První kroky byly učiněny v přípravě rozpočtu univerzity pro rok 2003. Vedení fakult a ústavů byla vyzvána, aby zaslala rektorovi zásadní připomínky k principu rozpočtování.
- Rektor představil členům kolegia novou úpravu obálky Listů OU.
- Na 13. listopadu vyhláší rektor v souvislosti s konáním Sportovního dne OU volno.

- PP -

Jaroslav Reska jubilující

Do řad sedmdesátníků vstoupil 29. července tohoto roku hispanista Ostravské univerzity PhDr. Jaroslav Reska, CSc., v současné době stále aktivně působící jako pedagog na katedře romanistiky Filozofické fakulty. Po celou dobu existence katedry se s neutuchajícím elánem podílí na jejím životě.

Narodil se v roce 1932 v Brně v učitelské rodině. Studoval na reálném gymnáziu v Uherském Hradišti a tam také v roce 1951 maturoval. Zvolil si vysokoškolské studium španělštiny a ruštiny na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde byl žákem významných hispanistů, doc. E. Spáleného a pozdějších komturů Řádu Isabely Katolické prof. Běliče (†2002) a doc. Tichého. Studium ukončil v roce 1956 diplomovou prací (překlad hry J. Dicenty a zhodnocení jeho díla). Na své alma mater dosáhl i titulu doktor filozofie po obhájení rigorózní práce ze španělské syntaxe.

Svou profesní dráhu začal jako cizojazyčný korespondent se zaměřením na Latinskou Ameriku v podniku zahraničního obchodu Motokov v Praze. V letech 1959-1962 získal své první zkušenosti s vyučováním českému jazyku u studentů z hispanofonních oblastí ve středisku pro přípravu zahraničních studentů při Univerzitě 17. listopadu. Od roku 1962 začal pracovat jako odborný asistent na katedře aplikované lingvistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Doc. E. Spálený, vedoucí katedry, si ho přizval jako spolupracovníka při zpracovávání důsledně audiovizuální učebnice *Intenzivní kurz španělštiny*, kterou vydalo SPN v roce 1968.

Vzhledem ke svým předchozím zkušenostem byl pověřován i výukou češtině a podílel se na vzniku učebnice k tomuto účelu.

V roce 1969 získal devítiměsíční badatelské stipendium na Kubě. V letech 1974-1977 se na Kubu vrátil jako expert ve funkci profesora češtiny na Institutu překladatelství a tlumočnictví v Havaně a zároveň vedoucího katedry češtiny a později i katedry slovenštiny (slovenštině tam ostatně jeden semestr i učil). Byl členem koordinační komise kubánského ministerstva školství pro zpracování a revizi učebních osnov. Na jeho doporučení odjely čtyři kubánské studentky na UP Olomouc k dalšímu studiu a posléze tam dosáhly doktorátu filozofie.

Po návratu z Kuby v roce 1977 přešel na katedru rusistiky, protože v té době byla španělština jako studijní obor na UP zrušena. Vyučoval kromě ruštiny i češtině, podílel se pedagogicky na několika běžících Letní školy slovanských studií v Olomouci, kde využíval svého učebního textu pod titulem *Příručka české konverzace*, v níž prezentoval kultivovaným jazykem zajímavý materiál trvalé hodnoty.

V roce 1988 byl Ministerstvem školství České republiky vyslán k lektorskému působení na Slezské univerzitě v Katovicích v Polsku, kde pracoval ke vzájemné spokojenosti

obou stran plných deset let. Kromě výuky mluvené a písemné podobě českého jazyka konal přednášky z české gramatiky, z české kultury a reálií, jakož i z překladatelství, v němž uplatňoval konfrontaci polských a českých syntaktických struktur. Otázkám překladu věnoval i několik srovnávacích studií ze španělské a slovanské syntaxe, které vyšly ve sbornících katovické univerzity. Zpracoval i dvě cenné příručky ke studiu češtiny pro polské uživatele: audiovizuální učebnici, v té době nejlepší v Polsku, a slovník polsko-českých slovesných vazeb. Dr. Reska měl v Polsku skvělé podmínky k vědeckému bádání a plnou podporu vedení, takže mohl ke svému českému doktorátu připojit ještě jeden - polský, který mu Ministerstvo školství v Praze nostrifikovalo jako kandidaturu filologických věd (CSc.).

Jeho polská doktorská práce *Reprodukce původní promluvy* na materiálu pěti jazyků (včetně španělštiny) se vyznačovala novátorským pojetím, jak napsal ve svém oponentském posudku věhlasný polský jazykovědec Kazimierz Polański. Za pedagogickou a vědeckou činnost byl dr. Reska vyznamenán Cenou rektora Slezské univerzity v Katovicích.

V r. 1993 byl požádán tehdejší děkankou Filozofické fakulty Ostravské univerzity doc. Evou Mrhačovou a vedoucí katedry dr. Janou Pavliskovou, aby společně s doc. Svatavou Urbanovou sestavil program bakalářského studia španělštiny. Úkolu se zhostil s erudicí a pečlivostí jemu vlastní. Vznikla tak sekce španělštiny na katedře romanistiky FF OU s tříletým studijním programem Španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch. Ten je dodnes jediným španělským bakalářským programem tohoto zaměření v ČR. Tak byly položeny základy hispanistiky na Ostravské univerzitě. S otevřením magisterského učitelského programu v roce 1995 se postavení hispánských studií definitivně upevnilo. Dlužno podotknout, že dr. Reska se hned po založení obou oborů aktivně zapojil do výuky i přes své vazby ke katovické univerzitě, neboť její vedení (zejména prof. Emil Tokarz, ředitel Institutu slovanské filologie) plně podporovalo nejen jeho zakladatelské snahy, ale i jeho fyzickou účast na výuce v Ostravě.

Pan dr. Jaroslav Reska se za dobu svého čtyřicetiletého působení na vysokých školách zapsal do povědomí odborné veřejnosti jako autor mnoha učebních materiálů, které vzešly z jeho osobních zkušeností svědomitého a zapáleného pedagoga, a jako autor více než 80 článků s hispanistickou tematikou. Své zkušenosti a dojmy ze studijních a pracovních pobytů v zahraničí uložil do řady příspěvků pro český periodický tisk.

Osvědčil se i v redakční práci: 10 let byl redaktorem ročenky *Rossica Olomucensia* a spolu s doc. I. Bartečkem uspořádal sborník textů ze symposia České země a Španělsko, který vydala r. 1996 OU.

Jeho rozsáhlá bibliografie by měla být vbrzku rozšířena o nové, již čtvrté vydání skripta *Intenzivní kurz španělštiny* (spoluautor Eugena Spáleného, 1. vyd. Praha, SPN 1968), který je dodnes používán ve výuce španělštiny pro nefilology i na OU. Je třeba jmenovat i osmijazyčný *Frazeologický slovník (Diccionario fraseológico plurilingüe)*, který zahrnuje sémantické pole „lidské tělo“ a který byl již odevzdán v konečné verzi do tisku madridskému nakladatelství. Ke spolupráci na tomto zajímavém a rozsáhlém díle byl dr. Reska přizván za svého studijního pobytu v Barceloně v roce 1998. Předmětem jeho odborného zájmu stále zůstává Don Quijote. Svědčí o tom i téma jeho přednášky pro Univerzitu třetího věku Poznávání dona Quijota v českých zemích, která se konala na Ostravské univerzitě v prosinci roku 2001. Po čtyřhodinovém toku informací byl dr. Reska odměněn dlouhotrvajícím potleskem. Se zkrácenou verzí této přednášky vystoupí v květnu 2003 na Gutenbergově univerzitě v německé Mohuči na Německo-českém symposiu o Španělsku.

Během své akademické kariéry vychoval dr. Reska mnoho odborníků - hispanistů. Věnoval se především translatoologii, ale samozřejmě i didaktice. Pod jeho vedením vzniklo na katedře romanistiky mnoho hodnotných diplomových a závěrečných prací. Jeho žáci, dnes již osvědčení překladatelé, učitelé či jiní odborníci, na něho s láskou vzpomínají, dodnes jej navštěvují a píší mu.

Pan dr. Jaroslav Reska má také mnoho plánů do budoucna. Práce na dvou interních a jednom celostátním grantu, dokončení učebních textů, napsání dalších odborných článků a především práce se studenty.

U příležitosti jeho významného životního jubilea mu přejeme, aby se mu podařilo realizovat všechny chystané projekty, což při jeho životním elánu a energii není meta nedosažitelná. Ať mu vydrží jeho trpělivost, laskavost a vstřícnost, se kterou přistupuje jak ke studentům, tak ke svým kolegům.

JANA VESELÁ

KATEDRA ROMANISTIKY FF OU

Pomoc, o níž bychom měli vědět

Možná stojí za to zaznamenat, že za dobu existence katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty OU na ní působili čtyři američtí vysokoškolské učitelé, kteří se k nám dostali prostřednictvím Fulbrightovy komise. Pokud se to někomu může zdát málo, je nutno si uvědomit, že získat amerického pedagoga z této americké vládní instituce je vysoce prestižní záležitost. Dosud posledním učitelem Fulbrightovy komise na Ostravské univerzitě byl Lawrence B. Fuller, jenž u nás vyučoval v zimním semestru před dvěma roky.

Ben, jak jsme důvěrně profesoru Fullerovi říkali, byl ze všech „Fulbrightů“ bezesporu nejnenápadnější. Vystupoval natolik skromně a neokázale, že si nejsem zcela jist, zdali úplně všichni kolegové z anglistiky jeho přítomnost na katedře zaregistrovali. Na rozdíl od našeho prvního profesora Fulbrightovy komise Thomase Connollyho, jenž se stal doslova miláčkem regionálních masových médií, Ben stál jakoby v ústraní a zdálo se, že přílišná publicita by ho ani netěšila.

Proč vlastně jméno Bena Fullera, emeritního profesora Bloomsburg University of Pennsylvania, odborníka v oboru amerických studií, jenž získal akademické tituly na Dartmouth College, Columbia University, Pennsylvania State University a John Hopkins University, připomínám? Především pro jeho nezměrnou obětavost, kterou prokázal zejména při zvelebení naší katedrové knihovny, a to nejen během svého působení v Ostravě, ale i po návratu domů do Spojených států. Ben Fuller si uvědomil, že knihovna anglistiky a amerikanistiky sice vlastní základní kanonická díla americké literatury, nicméně ve sbírce jsou značné mezery, což bylo patrné hlavně u děl současných amerických autorů. Již za svého pobytu u nás nakoupil z grantu Fulbrightovy komise řadu cenných titulů, ale byl si vědom, že jednorázová pomoc nestačí. Proto se po svém návratu do Států rozhodl oslovit širší veřejnost a zorganizoval sbírku knih ve prospěch naší katedrové knihovny.

V této sbírce se vlastně pokračuje dodnes a až dosud jsme na dálku transatlantickou cestou získali více než tisíc knih. Protože Ben dobře zná čtenářské potřeby našich studentů, knihy posílá po pečlivém výběru. Některé svazky jsou mezi nimi mimořádně cenné. Takto jsme například získali část knižní sbírky jednoho bývalého profesora americké literatury a není také bez zajímavosti, že v jedné ze zásilek jsme objevili i dvě knihy předního současného afroamerického spisovatele Johna Edgara Widemana s jeho osob-

LAWRENCE B. FULLER (VPRAVO) A AUTOR ČLÁNKU V ANDRUSOVĚ UNIVERZITNÍ KNIHOVNĚ V BLOOMSBURGU FOTO: AUTOR

ním věnováním naší katedře. Řadu vzácných knih z oblasti literatury faktu jsme převedli do centrální knihovny, respektive do studovny FF. Úžasná je přitom Benova organizační role, uvědomíme-li si, kolik institucí i jednotlivců náš bývalý kolega oslovil. Nelze je vyjmenovat všechny, a tak se spokojme alespoň se jmény těch donátorů, kterým patří naše největší poděkování. Kromě samotného Bena Fullera jsou to například Arline Johnson, Kim Glass, Richard Butcher, Christine Dotterer, Richard and Louise Sweeney, Nancy Weyant, Edwin Moses, Gray Mattern, Steven Markell a Linda Bailey.

Výtečné organizační schopnosti Bena Fullera se naplno projevily i při organizování

mého letošního přednáškového pobytu v Pensylvánii. Zasluhou jeho neúnavného a ve svém konečném efektu úspěšného úsilí při hledání několika sponzorských institucí jsem nakonec mohl přednášet o americké holocaustové literatuře na univerzitě v Bloomsburgu, ale také pro širší veřejnost v městském kulturním středisku Five & Dime Cultural Center a v knihovně města Selinsgrove. Ben pro mne připravil náročný, téměř na minuty naplánovaný program, v němž však zbyl čas i na exkurzi do továrny, návštěvu muzeí, koncertu, divadla, včetně setkání s divadelníky, s nimiž jsem diskutoval o českém profesionálním i amatérském divadle, a poskytnutí rozhovoru o českém kulturním životě pro pensylvánskou rozhlasovou stanici se sledovaností téměř dvou miliónů posluchačů. Navíc jsem měl možnost setkat se s mnoha donátory a osobně jim tak poděkovat za poskytnutou pomoc. Po pravdě řečeno v Bloomsburgu jsem nejčastěji slyšel tuto větu: „Tak vy jste z té univerzity, které jsem daroval(a) knížky.“

Jestliže jsem chtěl v tomto článku vyzvednout Benovu skromnost, obětavost a nezištnou pomoc, bylo by nefér, kdybych se při té příležitosti také nezmínil o naší kolegyni Stelle Nangonové. I ona věnovala knihovně anglistiky a amerikanistiky nejen knižní dar, převážně z oblasti britské literatury. V Americe je zvykem, že univerzitní knihovny nesou jméno člověka, který se o její rozvoj nejvíce zasloužil nebo který měl výrazný přínos pro celou univerzitu. Kdybychom tento zvyk zavedli u nás, pak bych navrhl, aby se naše katedrová knihovna jmenovala Knihovna Stelly Nangonové a Bena Fullera. Ale jak je znám, asi by je takový název jenom uvedl do rozpaků. Ať tak či onak, až mě opět spatříte, jak od vratnice v budově na Reální ulici vleču po schodech nahoru těžký M-bag, tedy poštovní pytel, vezte, že je plný knih. Zaslal je nám opět Ben Fuller na vlastní náklady. I za to mu patří naše uznání.

STANISLAV KOLÁŘ

Vědecká rada OU zasedala

V úterý 8. října 2002 se uskutečnilo zasedání Vědecké rady Ostravské univerzity. V úvodu předal rektor docentský dekret paní doc. PaedDr. Aleně Zachové, CSc., z Ústavu českého jazyka a literatury Univerzity Hradec Králové, která úspěšně habilitovala před Vědeckou radou Filozofické fakulty. Oborem její habilitace je teorie a dějiny literatury.

Na pořadu bylo úspěšné profesorské řízení doc. PaedDr. Vladimíra Papouška, CSc.,

který působí na katedře bohemistiky Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Jeho oborem je teorie a dějiny české literatury.

Dále se VR zabývala problematikou interní grantové soutěže a schválila priority pro nadcházející ročník. Projekty budou přijímány na referátu pro vědu a výzkum OU do pátku 13. prosince t. r.

Rektor přednesl zprávu o stavu a výhledech plnění aktualizace Dlouhodobého zá-

měru univerzity pro rok 2002. Prorektor J. Močkoř informoval o stavu v oblasti investic a informatizace. Prorektor T. Siwek informoval o přípravě konference na téma globalizace, která se uskuteční za účasti českých i zahraničních odborníků v říjnu příštího roku. Záštitu nad konferencí převzal hejtmán našeho kraje Ing. Evžen Tošenovský.

Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

Information & Communication Technology in Education

Ve dnech 10.-13. září 2002 se konala v Rožnově pod Radhoštěm v pořadí již 3. konference „Informační a komunikační technologie ve vzdělávání“ (ICTE '02). Konference se zúčastnilo 77 pracovníků nejen z terciální sféry, ale i regionálního školství a institucí spojených s problematikou zavádění informačních a komunikačních technologií (ICT) do řízení vzdělávání. Na konferenci zaznělo 9 hlavních přednášek a 50 příspěvků ve 4 tematických sekcích:

- Virtuální škola a univerzita
- Integrace ICT do vzdělávání
- Hardwarová a softwarová podpora ICT do vzdělávání
- Vzdělávání učitelů v použití ICT.

PROF. ERIKA MECHLOVÁ A PROF. JIŘÍ MAREŠ

Účastníci přijali následující závěry:

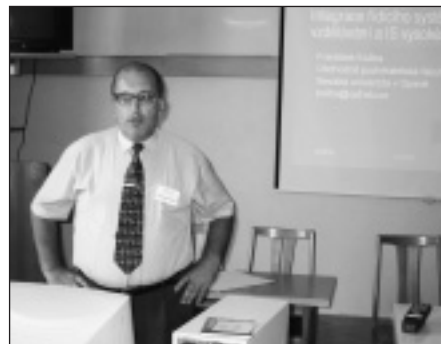
1. Jednání konference zaznamenalo posun v oblasti Learning Management Systems od úvodních studií a zabezpečení HW a SW prostředky k tematickým a oborovým řešením, která však vyžadují širokou kooperaci různých specialistů a týmovou práci. Apelujeme na nutnost vybudovat a stabilizovat řešitelské týmy na úrovni jednotlivých vysokých škol. Doporučujeme k naplnění tohoto cíle využít rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
2. Za výraznou oblast státní informační politiky ve vzdělávání považujeme vytvoření vzdělávacího portálu zahrnujícího celou vzdělávací soustavu, tedy i terciální sféru. Vyjadřujeme ochotu podílet se na přípravě takto široce pojetého projektu.
3. Za důležité považujeme vytvoření integrovaného prostředí pro počítači podporované vzdělávání, tedy integraci Learning Management Systems do IS vysokých škol.
4. Doporučujeme všestranně podporovat tvorbu elektronických vzdělávacích materiálů a učebních opor a tvorbu e-learningových kurzů, jak na podporu prezenčního a kombinovaného studia, tak pro distanční vzdělávání. Práci autorů je třeba řádně ocenit a příslušné elektronické opory hodnotit jako publikace, které jsou srovnatelné s klasickými knižními a časopiseckými publikacemi. K tomu je třeba, aby existovaly jasné a transparentní mecha-

nismy vydávání těchto publikací s jasnými pravidly recenzního řízení, jako je tomu u klasických publikací.

5. Účastníci ocenili práci managementu konference a vyjádřili všem poděkování a přesvědčení, že konference bude organizována i v dalších letech.

- EM -

DOC. FRANTIŠEK KOLIBA Z OPF KARVINÁ

Školení o elektronických informačních zdrojích

Elektronické informační zdroje jsou v Univerzitní knihovně OU zpřístupňovány postupně od r. 2000. V současné době knihovna nabízí vědeckým a pedagogickým pracovníkům i studentům OU 21 databází zejména zahraničních, které byly získány převážně díky grantovým

aktivitám MŠMT v rámci programu „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ a většinou do konce r. 2003 jsou zpřístupněny zdarma. Jedná se především o zdroje zahraničních časopiseckých článků s možností přístupu k plným textům.

V akademickém roce 2001-2002 proběhla školení pro pedagogické pracovníky a zaměstnance OU se zaměřením na elektronické informační zdroje a jejich využívání a zvládnutí základních vyhledávacích technik. Tato školení budou pokračovat i v akademickém roce 2002-2003. Kromě databází představených v minulém roce se v harmonogramu školení objeví také nově získané databáze. Jako novinky knihovna nabízí bibliografické databáze Geobase a Georef se zaměřením na geologii, geografii a mineralogii a faktografickou databázi Chemnetbase z oblasti chemie, která zpřístupňuje v on-line podobě referenční příručky Combined Chemical Dictionary, The Handbook of Chemistry and Physics and Polymers. Mezi nové databáze se také zařadila *Encyclopaedia of Mathematics*, která umožňuje on-line přístup do anglické edice ruské desetidílné Encyklopedie matematiky, a databáze *Chemical Abstracts* v základní verzi „SciFinder Scholar“ v jednopřístupovém rozsahu ve studovně PřF.

Informace o přístupu k databázím včetně novinek a nových termínů školení jsou k dispozici na webových stránkách knihovny <http://knihovna.osu.cz> pod odkazem Elektronické informační zdroje - Přehled databází zpřístupňovaných v OU a v Aktualitách.

Bc. ŠÁRKA KOSTECKÁ

Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty OU
Československá 16, Ostrava 1

pořádá v rámci projektu

INTERNATIONAL VISEGRAD FUND - IVF

výstavu prací studentů

Instytutu sztuki Śląskiej univerzity v Katovicích,
pobočky v Cieszyně, katedry výtvarné tvorby Fakulty humanitních
věd Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici a katedry výtvarné
výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě.

Výstava potrvá do 8. listopadu 2002.

Otevřeno pondělí - pátek od 9.00 do 17.00 hodin.

Děkan PdF zvolen

Akademický senát Pedagogické fakulty Ostravské univerzity zvolil na svém zasedání dne 23. září 2002 děkanem pro nové funkční období od 1. 11. 2002 do 31. 10. 2005 dosavadního děkana doc. PhDr. Zbyňka Janáčka.

- JV -

Na katedře vyšetřovacích metod a lékařské biologie Zdravotně sociální fakulty OU se studenti seznamují s multioborovými poznatky těsně spjatými s péčí o lidské zdraví.

V laboratořích Ústavu klinické hematologie FNŠP v Ostravě-Porubě si během prázdninové praxe studentky (zleva) Ivona Traganová, Andrea Šeredová, Jarmila Šustíková a Zuzana Hermannová ověřovaly praktickou aplikaci školních poznatků při vyšetřování vzorků biologického materiálu pacientů.

TEXT A FOTO: RNDR. ZDENĚK HERODES

Počáteční kompetence učitelů

V letech 1999-2002 probíhal projekt „Starting competences needed to be an inclusive teacher“, který byl zařazen do programu Erasmus (program Evropské unie určený vysokým školám).

Šlo o program, kterého se od jeho začátku účastnili vysokoškolští učitelé z pěti zemí Evropy: Belgie (byla zastoupena oběma částmi země), Bulharska, Portugalska, Rakouska, Velké Británie. V roce 2000 přistoupili k programu za Českou republiku dva odborníci z Ostravské univerzity (oba autoři článku).

Cílem projektu bylo hledání konsensu o obsahu vysokoškolské výuky speciální pedagogiky v rozsahu základního kurzu určeného studentům prezenčního studia oborů, které v českém měřítku odpovídají studijním oborům Učitelství pro mateřské školy, Učitelství pro 1. stupeň základní školy a Učitelství pro 2. stupeň základní školy. Cíl výuky zmíněného kurzu je velmi podobný ve všech vysokoškolských institucích, které se projektu zúčastnily, tj.:

- zaměření přípravy budoucích učitelů uvedených stupňů škol na integraci zdravotně postižených žáků do běžných škol a běžných tříd
- přiblížení pojetí výchovy a vzdělávání v běžných školách inkluzivnímu vzdělá-

vání, které by bylo přístupné rovněž žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výstupem z projektu je CD, které bylo v červenci 2002 vydáno hlavním koordinátorem projektu, tj. univerzitou Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen Reno Torhout (Belgie). CD nazvané „Starting competences needed to be an inclusive teacher“ bylo rozesláno na všechny kooperující vysokoškolské instituce včetně OU. Zájemci o materiály týkající se inkluzivního vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v různých zemích se mohou leccos zajímavého dovědět i na webových stránkách, které jsou rovněž jedním z výstupů projektu. Adresa webových stránek: www.geocities.com/sencdi/. PETR FRANIOK, MARTA ŠIGUTOVÁ

Změna pokladních hodin

Od 1. října 2002 je univerzitní pokladna otevřena následovně:

Česká pokladna, stravenky

Pondělí	9.00 - 11.00	12.00 - 15.00
Úterý		12.00 - 14.00
Čtvrtek	9.00 - 11.00	12.00 - 14.00

Devizová pokladna

Úterý	9.00 - 11.00	
Čtvrtek		14.00 - 15.00

- JS -

VYDĚLÁVEJ NA ŠKOLU,
NE NA PRÁVNÍKA

informační centrum: 257 187 100
www.gtsint.cz

BEZKONKURENČNÍ CENA 450 USD
LEGÁLNÍ PRÁZDNINOVÉ PRÁCE V USA
do 15. listopadu za mimořádně výhodných podmínek

- bonus v hodnotě 10 USD na navracení daní placených v USA
- GTS slevová karta v hodnotě 20 USD ZDARMA (slevy 15% na Greyhound, Amtrak a mnohem více)
- GTS travel voucher v hodnotě 500 Kč ZDARMA
- žádné registrační poplatky
- kvalitní pojištění po celou dobu pobytu, non-stop asistenční služba, možnost nalezení práce již před odletem, předodletová a popříletová přednáška, vyřízení víz

GTS international
Studuj a žij naplno. Jde to zároveň.

GTS international, Denisova 5, Ostrava 1, Tel: 596 115 324

GAUDEAMUS je latinsky RADUJME SE!

Když jsem kdysi studentům vytkla, že neznají svou hymnu a že by ji znát měli, řekli mi, že ji nemají odkud znát a abych ji nechala otisknout v Listech. Roky utíkají velice rychle, a tak svůj tehdejší slib opatřit onu informaci plním až dnes. Povídání o hymně je z encyklopedií, latinská slova písně a jejich volný český překlad pochází z internetu, notový zápis - ze staré učebnice latiny. Tak tedy:

Gaudeamus igitur/Radujme se tedy jsou úvodní slova středověké studentské písně

doporučující nám vzhledem k pomíjivosti lidského života užívání světa, dokud je čas. V Ottově naučném slovníku se praví, že „jednotlivé verše náležejí jakési písni latinské z roku 1267. Nynější píseň pochází z roku 1781 od potulného pěvce Kindlebena.“ Píseň se začala používat jako studentská hymna a používá se tak dodnes. Zpívá se zpravidla její první a poslední sloka.

EVA MRHAČOVÁ

Gaudeamus igitur

(Valčík)

Slavnostně

1. Gau-de-a-mus i-gi-tur, iu-venes dum su-mus;
 post iu-cun-dam iu-ven-tu-tem, post mo-le-stam se-ne-ctu-tem,
 nos ha-be-bit hu-mus, nos ha-be-bit hu-mus!

Gaudeamus igitur,
 iuvenes dum sumus:
 post iucundam iuventutem,
 post molestam senectutem
 nos habebit humus.

Vita nostra brevis est,
 brevi finietur;
 venit mors velociter,
 rapit nos atrociter,
 nemini parcetur.

Ubi sunt, qui ante nos
 in mundo fuere?
 Vadite ad superos,
 transite ad inferos,
 ubi iam fuere.

Vivat academia,
 vivant professores,
 vivat membrum quodlibet,
 vivant membra quaelibet,
 semper sint in flore!

Radujme se tedy,
 dokud jsme mladí:
 po radostné mladosti,
 po žalostném stáří
 budeme patřit zemi.

Náš život je krátký,
 zakrátko se skončí;
 smrt přijde rychle,
 uchvátí nás krutě,
 nikdo nebude ušetřen.

Kde jsou ti, kdo před námi
 byli na světě?
 Odkrácejte do nebes,
 přeneste se do pekel -
 oni tam již byli.

Ať žije akademie,
 ať žijí profesori,
 ať žije každý student,
 ať žijí všichni studenti,
 vždyť ať v květu jsou!

Vydané spisy, skripta a sborníky

Příspěvky k bádání v oboru rusistika - Sborník z III. mezinárodní studentské konference

Vydala: OU - Filozofická fakulta
 Neprodejné
 Počet stran: 122
 Náklad: 100 ks
 Rok vydání: 2002
 Vydání: první
 Vazba: brožovaná
 ISBN 80-7042-602-0

Anotace:

Sborník obsahuje příspěvky z III. mezinárodní studentské konference mladých rusistů, pořádané oddělením rusistiky katedry slavistiky FF OU dne 27. 3. 2002. Referáty studentů jsou členěny do sekce Literárněvědné a kulturologické a Lingvistické a translato-logické. Cílem setkání bylo podpořit tvořivost mladých talentovaných studentů.

Žánry, osobnosti, díla (Historický vývoj žánrů české literatury pro mládež-antologie)

Autorky: Svatava Urbanová, Milena Rosová
 Technický redaktor: Romana Gračková
 Prodejní cena: 140 Kč
 Počet stran: 236
 Náklad: 600 ks
 Rok vydání: 2002
 Vydání: třetí (upravené a doplněné)
 Vazba: brožovaná
 ISBN 80-7042-604-7

Anotace:

Publikace nastiňuje vývoj české literatury pro děti a mládež se zaměřením na žánrové vymezení, autorský vklad a významnost jednotlivých děl, které v rámci žánrů a ve sledovaných časových etapách hrály významnou úlohu. Kompozičně je rozvržena na část poezie a prózy. Próza je dále členěna na pohádku lidovou a autorskou, pověst, báji, legendu, bajku, příběhovou prózu ze života dětí, dívčí román, dobrodružnou literaturu, historickou prózu a prózu s přírodní tematikou. Každý vymezený okruh je doplněn vybranými texty, které se autorkám jeví jako reprezentativní. Součástí je seznam doporučené odborné literatury a jmenný rejstřík, který umožní lepší orientaci. Jedná se o třetí, doplněné a rozšířené vydání. Přínos třetího vydání spočívá v tom, že jsou mnohdy poprvé zmiňovány práce z 90. let 20. století, jsou naznačeny širší vazby a souvislosti. Příručka je určena studentům humanitních oborů pedagogických a filozofických fakult, avšak může posloužit jako vstupní informace též širší odborné veřejnosti (učitelům, knihovníkům apod.).

Vydané spisy, skripta a sborníky

Historica 9 - Sborník OU č. 204/2002

Vydala: OU - Filozofická fakulta
Prodejní cena: 80 Kč
Počet stran: 172
Náklad: 150 ks
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
ISBN 80-7042-618-7

Anotace:

Katedra historie FF OU vydává další číslo sborníku historických studií. Se zajímavými příspěvky se opět představují polští kolegové: R. Dziechciarz a I. Panic se zabývají obdobím raného a vrcholného středověku na Těšínsku. Články V. Čapka, B. Gracové a D. Labischové se zabývají stereotypy. Zajímavé informace o problematice pojetí hranice USA a Mexika podává J. Stískal, H. Šustková a A. Zářícký sledují národnostní stratifikaci slezského zemského sněmu.

Poetika výtvarna Karla Adamuse

Vydala: OU - Pedagogická fakulta
Autorka: Dáša Lasotová
Prodejní cena: 100 Kč
Počet stran: 21
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: kroužková
ISBN 80-7042-212-2

Anotace:

Dialogový katalog koncipovaný tak, aby byl využitelný jednak během výstavy, jednak jako samostatný zdroj informací výtvarných a faktografických.

Matematika ve studiu učitelství 1. stupně základní školy

Autoři: Vilma Novotná, Bohuslav Pisklák
Prodejní cena: 150 Kč
Počet stran: 222
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
ISBN: 80-7042-217-3

Anotace:

Skriptum je určeno posluchačům prezenčního a kombinovaného studia učitelství 1. stupně základní školy. Pokrývá značnou část obsahu výuky matematiky prvních čtyř semestrů na Ostravské univerzitě.

ACADEMIA nabízí ...

Redakce Listů Ostravské univerzity obdržela dopis z nakladatelství Akademie věd ČR ACADEMIA, který nabízí informace o novinkách vydavatelství pro naše čtenáře. Tuto spolupráci vítáme a upozorňujeme na prvý zaslaný titul.

Jde o učebnici češtiny pro cizince *Zahrada českého jazyka - Čtyři roční období* autorky Lenky Froulíkové. Na 203 stránkách je předkládána nejen část výuková, ale také slovník ve 4 jazycích - angličtině, němčině, francouzštině a ruštině.

Kniha obsahuje 4 oddíly členěné do 5 lekcí. Každý oddíl představuje jedno roční období, jeden český nebo moravský region a jeden příběh dvojice mladých lidí. Každá lekce obsahuje úvodní texty, gramatiku se slovní zásobou, různá cvičení a autentické české texty z pera českých spisovatelů nebo písňové texty.

Objednávky vyřizuje ACADEMIA, sklad a expedice, Rozvojová 135, 165 02 Praha 6, tel. 220 390 510.

PAEDDR. MILENA FRYDRYCHOVÁ

Pozvánka na Sportovní den OU

Ve středu 13. listopadu 2002 proběhne v prostorách areálu katedry tělesné výchovy na Varenské ulici další pravidelné setkání studentů i zaměstnanců na poli sportovním. V rámci Sportovního dne Ostravské univerzity se mohou zájemci hlásit na již tradiční disciplíny jako je volejbal, futsal, aerobik, streetbal (basketbal), stolní tenis ad. Věříme, že i letos bude účast stejně početná jako v loňském roce. **Těší se na vás členové katedry tělesné výchovy.** -IF-

Tři hudební jubilea

Pedagogové z různých fakult Ostravské univerzity, její dřívější absolventi i současní studenti reprezentují svou alma mater i jako členové Moravského komorního sboru. Za uplynulých pět let zpěváci ve spolupráci s domácími i zahraničními filharmonickými orchestry, pedagogy - instrumentalisty Ostravské univerzity pod vedením profesionálních dirigentů provedli díla známých světově uznávaných autorů jako např. C. Franck, K. Husa, G. Holst, Carl Ditters von Dittersdorf, J. J. Ryba, Z. Pololáník, J. S. Bach, A. Schönberg, C. Orff, F. Liszt, B. Martinů, L. Janáček, A. Dvořák aj. Skladby a cappella jsou pevnou součástí repertoáru.

Životní jubileum Iliji Hurníka (25. 11. 1922), který je také prvním doctorem honoris causa Ostravské univerzity, připomene Moravský komorní sbor 24. a 25. října 2002 kan-

tátou pro smíšený sbor, soprán a orchestr s názvem „Maryka“ z roku 1955. Dílo je nejen moderním hudebním prepisem lidových říkadel na křestní jména obyvatel kraje mezi Ostravou a Opavou, nýbrž z něj tryská obraz celého kraje a radostného životního pocitu Slezanů.

19. 12. 2002 připomene životní jubileum skladatele Otмара Máchy (2. 10. 1922) Ostravský dětský sbor řízený L. Matlem. Společně s Janáčkovou filharmonií Ostrava uvede Máchovu kantátu „Hej vánoce, dlouhý noce“.

Oba jmenovaní hudební skladatelé patří mezi naše rodáky a jistě i náměty hudebních kompozic čerpané z regionu, kde je, řečeno slovy básníka, „... matky mlékem lásky kojily...“, přispívají k obohacení našeho kulturního života.

ZDENĚK HERODES

**Příspěvek
200 Kč na
skripta***

**Proložte si zábavu
občas nějakým učením...**

Gaudeamus – bankovní účet pro studenty

Pomáháme vám měnit váš svět. S kontem Gaudeamus si studentská léta pořádně užijete. Získáte: účet bez počátečního vkladu • nadstandardní zhodnocení vkladů • možnost čerpání finančních prostředků do minusu • Styl karta Maestro zdarma • telefonní bankovníctví Expresní linka KB zdarma • každoroční bonus 333 Kč • možnost úvěru pro studenty VŠ a VOŠ • scan rádio zdarma pro každého

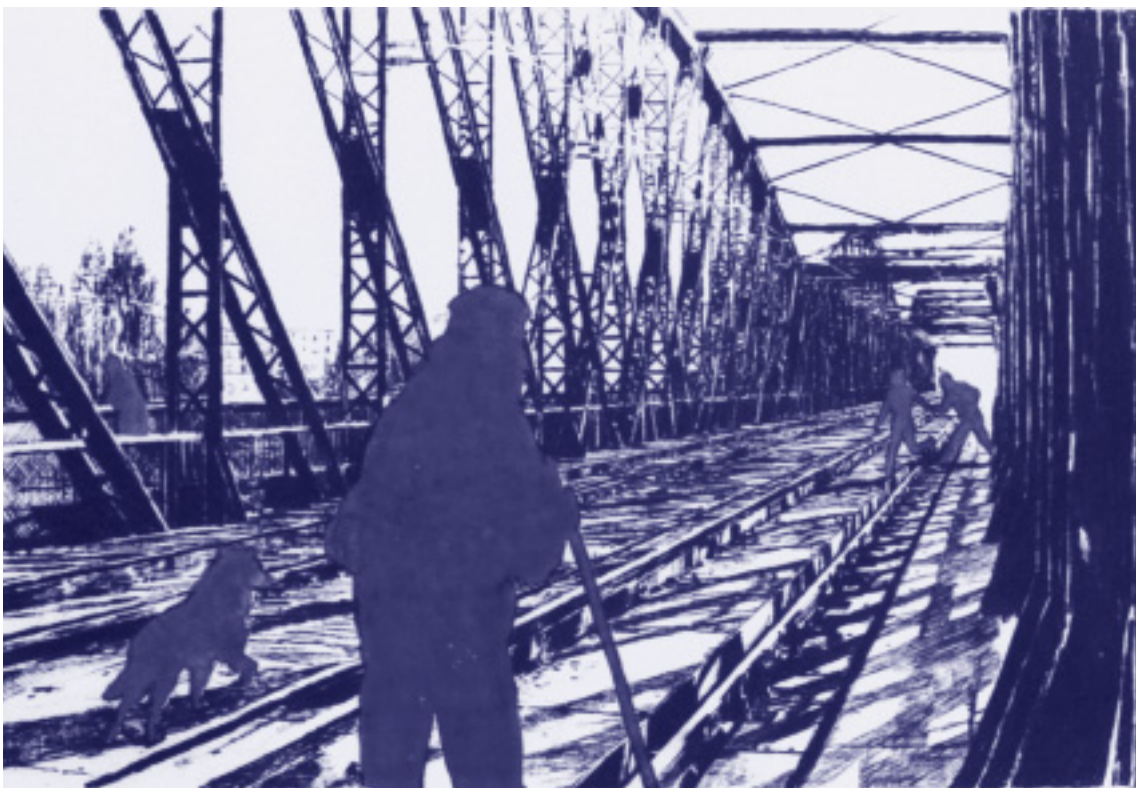
Svět se mění a my s ním

www.kb.cz
informace
800 11 70 55

* Platí u vybraných prodávčů odborné literatury. Měsíčně platí do 30.11. 2002.

Uzávěrka dalšího čísla je v pátek 1. listopadu 2002 do 10.00 hod.

Malá galerie studentů Ostravské univerzity
Grafika Terezy Smetanové (katedra výtvarné tvorby PdF OU)